

TILSKIPUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS 2009/12/EB

2012/EES/38/06

frá 11. mars 2009

um flugvallargjöld (*)

EVROPUÞINGIÐ OG RAÐ EVROPUSAMBANDSINS
HAFA,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum
2. mgr. 80. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndar
Evrópubandalaganna ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitum svæðanefndarinnar ⁽²⁾,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 251. gr.
sáttmálans ⁽³⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Helstu verkefni flugvalla og viðskiptastarfsemi þeirra eru afgreiðsla loftfara frá landingu til flugtaks og afgreiðsla farþega og farms til að gera flugrekendum kleift að veita flutningaþjónustu í lofti. Því bjóða flugvellir upp á margvíslega aðstöðu og þjónustu sem tengist starfrækslu loftfara og innritun farþega og farms en flugvellirnir endurheimta yfirleitt kostnaðinn af slíku með flugvallargjöldum. Framkvæmdastjórnir flugvalla sem bjóða upp á aðstöðu og þjónustu, sem flugvallargjöld eru lögð á, skulu leitast við að starfa með kostnaðarhagkvæmni að leiðarljósi.
- 2) Nauðsynlegt er að setja sameiginlegan regluramma um frumþætti flugvallargjalda og hvernig þau eru ákvörðuð því ef slíkur rammi er ekki til staðar er hætta á því að

grunnkröfum er varða tengslin milli framkvæmdastjórna flugvalla og flugvallarnotenda verði ekki fullnægt. Slíkur rammi skal ekki hafa áhrif á möguleika aðildarríkis til að ákvarða hvort og að hvaða marki megi taka tillit til tekna af viðskiptastarfsemi flugvallar við útreikning á flugvallargjöldum.

- 3) Þessi tilskipun gildir um flugvelli sem eru staðsettir í Bandalaginu og eru yfir tiltekinni lágmarksstærð þar eð ekki er þörf á að beita rammaákvæðum Bandalagsins við rekstur og fjármögnun lítilla flugvalla.
- 4) Í aðildarríki þar sem enginn flugvöllur er yfir þeirri lágmarksstærð sem krafist er fyrir beitingu þessarar tilskipunar nýtur sá flugvöllur sem hefur mestan farþegafjölda þeirrar sérstöðu að vera komustaður í því aðildarríki og því er nauðsynlegt að beita þessari tilskipun á þann flugvöll til að tryggja að tilteknar grundvallarreglur séu virtar að því er varðar tengslin milli framkvæmdastjórnar flugvallar og flugvallarnotenda, einkum með tilliti til gagnsæi gjalda og banni við mismunun flugvallarnotenda.
- 5) Til að efla samheldni milli svæða skulu aðildarríki hafa þann möguleika að nota sameiginlegt gjaldtökukerfi sem á að ná yfir kerfi flugvalla. Efnahagslegur flutningur milli flugvalla innan slíkra kerfa skal vera í samræmi við lög Bandalagsins.
- 6) Hvað varðar dreifingu flugumferðar skal aðildarríkjum vera heimilt að leyfa framkvæmdastjórn flugvallar, sem þjónar sömu borg eða borgarþyrpingu, að nota sameiginlegt og gagnsætt gjaldtökukerfi. Efnahagslegur flutningur milli þessara flugvalla skal vera í samræmi við viðeigandi lög Bandalagsins.
- 7) Þegar hvatt er til þess að nýjum flugleiðum sé bætt við, til þess að efla m.a. þróun svæða sem eiga erfitt uppdráttar eða eru afskekkt, skal það gert í samræmi við lög Bandalagsins.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 70, 14.3.2009, bls. 11. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 64/2012 frá 30. mars 2012 um breytingu á XIII. viðauka (Flutningastarfsemi) við EES-samninginn, bíður birtingar.

⁽¹⁾ Stjtið. ESB C 10, 15.1.2008, bls. 35.

⁽²⁾ Stjtið. ESB C 305, 15.12.2007, bls. 11.

⁽³⁾ Álit Evrópuþingsins frá 15. janúar 2008 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindum), sameiginleg afstaða ráðsins frá 23. júní 2008 (Stjtið. ESB C 254 E, 7.10.2008, bls. 18) og afstaða Evrópuþingsins frá 23. október 2008 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindum). Ákvörðun ráðsins frá 19. febrúar 2009.

- 8) Þegar hefur verið fjallað um innheimtu gjalda vegna veitingar þjónustu á sviði flugleiðsögu og flugafgreiðslu í reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1794/2006 frá 6. desember 2006 um sameiginlegt gjaldtökukerfi fyrir flugleiðsöguþjónustu⁽⁴⁾ og í tilskipun ráðsins 96/67/EB frá 15. október 1996 um aðgang að flugafgreiðslumarkaðinum á flugvöllum Bandalagsins⁽⁵⁾. Gjöldin, sem lögð eru á til að fjármagna aðstoð til handa fötluðum og hreyfihömluðum farþegum, ákvarðast af reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1107/2006 frá 5. júlí 2006 um réttindi fatlaðs og hreyfihamlaðs fólks sem ferðast með flugi⁽⁶⁾.
- 9) Ráð Alþjóðaflugmálastofnunarinnar samþykkti árið 2004 stefnumótun á sviði flugvallargjalda sem fól m.a. í sér þær meginreglur að gjöldin séu kostnaðartengd, án mismununar og óháð efnahagsákvæðum flugvalla.
- 10) Ráð Alþjóðaflugmálastofnunarinnar telur að flugvallargjöld séu álögur sem gegna því hlutverki og eru sérstaklega notuð til þess að endurheimta kostnað sem til fellur vegna veittrar aðstöðu og þjónustu fyrir almenningsflug en að skattar séu álögur sem gegna því hlutverki að afla tekna fyrir ríkið eða sveitarfélögin en eru yfirleitt ekki notaðir fyrir almenningsflug í heild sinni eða á grundvelli sérstaks kostnaðar.
- 11) Flugvallargjöld skulu vera án mismununar. Koma skal á lögboðnu verklagi um reglulegt samráð milli framkvæmdastjórna flugvalla og flugvallarnotenda og skulu báðir aðilar hafa aðgang að óháðu eftirlitsyfirvaldi ef flugvallarnotendur vefengja ákvörðun um flugvallargjöld eða breytingu á gjaldtökukerfinu.
- 12) Til að tryggja óhlutdræga ákvörðun og rétta og skilvirka beitingu þessarar tilskipunar skal koma á fót óháðu eftirlitsyfirvaldi í hverju aðildarríki. Rétt er að yfirvaldið ráði yfir öllu nauðsynlegu starfslíði, sérþekkingu og fjármunum til að það geti rækt starfsemi sína.
- 13) Nauðsynlegt er að flugvallarnotendur fái reglulega upplýsingar frá framkvæmdastjórn flugvallar um hvernig og á hvaða grundvelli flugvallargjöld eru reiknuð. Slíkt gagnsæi myndi veita flugrekendum innsýn í þann kostnað sem til fellur að hálfu flugvallarins og hversu arðsamur fjárfestingar flugvallarins eru. Til að gera framkvæmdastjórn flugvallar kleift að meta þörfina á fjárfestingum í framtíðinni með viðeigandi hætti skal þess krafist að flugvallarnotendur deili tímanlega öllum rekstrarspám, þróunarverkefnum ásamt sérstökum kröfum og tillögum með framkvæmdastjórn flugvallarins.
- 14) Framkvæmdastjórnir flugvalla skulu upplýsa flugvallarnotendur um stærri verkefni á sviði grunnvirkja þar sem þau hafa umtalsverð áhrif á gjaldtökukerfið eða upphæð flugvallargjaldanna. Slíkar upplýsingar skulu veittar til að hægt sé að fylgjast með kostnaði vegna grunnvirkja í því skyni að veita viðeigandi og kostnaðarhagkvæma aðstöðu á hlutaðeigandi flugvelli.
- 15) Framkvæmdastjórnnum flugvalla skal gert kleift að leggja á flugvallargjöld sem svara til grunnvirkisins og/ eða þeirrar þjónustu sem veitt er þar sem flugrekendur hafa lögmætra hagsmuna að gæta að krefjast þjónustu af hálfu framkvæmdastjórnar flugvallar sem samsvarar hlutfalli milli verðs og gæða. Allir flugrekendur skulu þó hafa aðgang að hinum ýmsu stigum grunnvirkisins eða þjónustunnar án mismununar, óski þeir þess. Ef eftirspurn er umfram framboð skal aðgangur ákvarðaður á grundvelli hlutlægra viðmiðana og viðmiðana um bann við mismunun sem framkvæmdastjórn flugvallar setur fram. Hvers konar sundurgreining flugvallargjalda skal vera gagnsæ, hlutlæg og byggð á ótvíræðum viðmiðunum.
- 16) Flugvallarnotendur og framkvæmdastjórn flugvallar skulu geta gert með sér þjónustusamning hvað varðar gæði þjónustu sem veitt er í skiptum fyrir flugvallargjöld. Samningaviðræður um gæði þjónustu, sem veitt er í skiptum fyrir flugvallargjöld, gætu farið fram sem hluti af reglulega samráðinu.
- 17) Ólík kerfi eru til staðar í mismunandi aðildarríkjum hvað varðar forfjármögnun fyrir fjárfestingar vegna flugvallarins. Í aðildarríkjum þar sem forfjármögnun á sér stað skulu aðildarríki eða framkvæmdastjórnir flugvalla vísa til stefnumótunar Alþjóðaflugmálastofnunarinnar og/ eða gera eigin verndarráðstafanir.
- 18) Þessi tilskipun er með fyrirvara um sáttmálann, einkum 81. og 89. gr.
- 19) Þar eð aðildarríkin geta ekki fyllilega náð markmiði þessarar tilskipunar, sem er að setja sameiginlegar meginreglur um gjaldtöku á flugvöllum í Bandalaginu þar sem ekki er hægt að koma á samræmdu gjaldtökukerfi á vettvangi einstakra aðildarríkja í Bandalaginu og því verður betur náð á vettvangi Bandalagsins vegna þess hve aðgerðirnar eru umfangsmiklar og hafa víðtæk áhrif, er Bandalaginu heimilt að samþykkja ráðstafanir í samræmi við dreifræðisregluna eins og kveðið er á um í 5. gr. sáttmálans. Í samræmi við meðalhöfsregluna, eins og hún er sett fram í þeirri grein, er ekki gengið lengra en nauðsyn krefur í þessari tilskipun til að ná þessu markmiði.

⁽⁴⁾ Stjtið. ESB L 341, 7.12.2006, bls. 3.

⁽⁵⁾ Stjtið. EB L 272, 25.10.1996, bls. 36.

⁽⁶⁾ Stjtið. ESB L 204, 26.7.2006, bls. 1.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

1. gr.

Efni

1. Með þessari tilskipun eru settar sameiginlegar meginreglur um gjaldtöku á flugvöllum í Bandalaginu.

2. Þessi tilskipun gildir um alla flugvelli sem eru staðsettir á yfirráðasvæði sem fellur undir sáttmálann og eru opnir fyrir flutningaflug þar sem árlegur farþegafjöldi er yfir fimm milljónir og hún gildir einnig um flugvöllinn sem hefur mestan farþegafjölda í hverju aðildarríki.

3. Aðildarríkin skulu birta skrá yfir flugvelli á eigin yfirráðasvæði sem þessi tilskipun gildir um. Skráin skal byggð á gögnum frá framkvæmdastjórninni (Hagstofu Evrópubandalaganna) og skal hún uppfærð árlega.

4. Þessi tilskipun gildir ekki um gjöldin sem innheimt eru sem greiðsla fyrir leiðarþjónustu og flugleiðsögubjónustu á aðflugssvæði í samræmi við reglugerð (EB) nr. 1794/2006 eða um gjöldin sem innheimt eru sem greiðsla fyrir flugafgreiðslu sem um getur í viðaukanum við tilskipun 96/67/EB eða um gjöldin sem lögð eru á til að fjármagna aðstoð til handa farþegum sem eru fatlaðir og hreyfihamaðir eins og um getur í reglugerð (EB) nr. 1107/2006.

5. Þessi tilskipun er með fyrirvara um rétt hvers aðildarríkis til að beita viðbótarstjórnvaldsráðstöfunum, sem eru ósamrýmanlegar þessari tilskipun eða öðrum viðeigandi ákvæðum laga Bandalagsins, að því er varðar hverja þá framkvæmdastjórn flugvallar sem staðsett er á yfirráðasvæði þess. Þetta getur falið í sér ráðstafanir um efnahagslegt eftirlit, t.d. samþykki gjaldtökukerfis og/eða upphæð gjaldanna, þ.m.t. gjaldtökuaðferðir sem byggjast á hvatningu eða reglum um þak á verðlagningu.

2. gr.

Skilgreiningar

Í þessari tilskipun er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

1. „flugvöllur“: hvers kyns landsvæði sem er sérstaklega útbúið fyrir landingu, flugtak og stjórnun loftfars, að meðtöldum viðbótarbúnaði sem þarf til þessarar starfsemi vegna flugumferðar og þjónustu við loftfar, þ.m.t. búnaður fyrir þjónustu við farþegaflug í atvinnuskyni,

2. „framkvæmdastjórn flugvallar“: framkvæmdastjórn sem hefur það hlutverk, mögulega í tengslum við aðra starfsemi, samkvæmt landslögum, reglugerðum eða samningum að stjórna og hafa umsjón með grunnvirkjum eða netgrunnvirkjum flugvallar ásamt því að samræma og stjórna starfsemi flugrekenda sem starfa á flugvöllum eða innan viðkomandi kerfis flugvallar,

3. „flugvallarnotandi“: einstaklingur eða lögaðili sem ber ábyrgð á flutningum á farþegum, pósti og/eða farmi í lofti til eða frá viðkomandi flugvelli,

4. „flugvallargjöld“: álögur sem flugvallarnotendur borga framkvæmdastjórn flugvallar fyrir notkun á aðstöðu og þjónustu sem er aðeins veitt af hálfu framkvæmdastjórnar flugvallarins og tengist landingu, flugtaki, flugbrautarlýsingu og loftfarastæðum ásamt innritun farþega og farms,

5. „kerfi flugvallar“: hópur flugvallar sem hafa verið tilnefndir á tilhlýðilegan hátt af hálfu aðildarríkisins og eru starfræktir af hálfu sömu framkvæmdastjórnar flugvallar.

3. gr.

Bann við mismunun

Aðildarríki skulu sjá til þess að flugvallargjöldin séu lögð á flugvallarnotendur án mismununar í samræmi við lög Bandalagsins. Þetta kemur ekki í veg fyrir að breyta megi flugvallargjöldunum í þágu almennings og samfélagsins, þ.m.t. í þágu umhverfisins. Viðmiðanirnar sem notaðar eru við slíka breytingu skulu vera viðeigandi, hlutlægar og gagnsæjar.

4. gr.

Kerfi flugvallar

Aðildarríkin geta heimilað framkvæmdastjórn flugvallar að innleiða sameiginlegt og gagnsætt gjaldtökukerfi sem nær yfir kerfi flugvallar.

5. gr.

Sameiginlegt gjaldtökukerfi

Eftir að hafa upplýst framkvæmdastjórnina og í samræmi við lög Bandalagsins geta aðildarríki heimilað framkvæmdastjórn flugvallar að nota sameiginlegt og gagnsætt gjaldtökukerfi á flugvöllum sem þjóna sömu borginni eða borgarþyrpingunni að því tilskildu að hver flugvöllur uppfylli að öllu leyti kröfurnar um gagnsæi sem settar eru fram í 7. gr.

6. gr.

Samráð og úrræði

1. Aðildarríki skulu sjá til þess að komið sé á lögboðnu verklagi fyrir reglulegt samráð milli framkvæmdastjórnar flugvallar og flugvallarnotenda, eða fulltrúa flugvallarnotenda eða fulltrúasamtaka þeirra, hvað varðar starfrækslu gjaldtökukerfisins, upphæð flugvallargjaldanna og, eftir því sem við á, gæði þjónustunnar sem veitt er. Slíkt samráð skal fara fram a.m.k. einu sinni á ári nema annað hafi verið samþykkt á síðasta samráðsfundi. Ef til staðar er samningur til margra ára milli framkvæmdastjórnar flugvallar og flugvallarnotenda skulu samráðsfundir fara fram eins og gert er ráð fyrir í þeim samningi. Aðildarríkin halda rétti sínum til að krefjast tíðari samráðsfunda.

2. Aðildarríkin skulu sjá til þess, þegar því verður við komið, að breytingar á gjaldtökukerfinu eða upphæð flugvallargjaldanna séu gerðar í samráði við framkvæmdastjórn flugvallar og flugvallarnotendur. Af þessum sökum skal framkvæmdastjórn flugvallar leggja hvers konar tillögur að breytingu á gjaldtökukerfinu eða upphæð flugvallargjaldanna fyrir flugvallarnotendur ásamt ástæðum fyrir fyrirhuguðum breytingum eigi síðar en fjórum mánuðum áður en þær taka gildi nema í undantekningartilvikum en þá þarf að réttlæta þau fyrir flugvallarnotendum. Framkvæmdastjórn flugvallar skal halda samráðsfundi með flugvallarnotendum um fyrirhugaðar breytingar og skal tillit tekið til sjónarmiða þeirra áður en ákvörðun er tekin. Framkvæmdastjórn flugvallar skal að öllu jöfnu birta ákvörðun sína eða tilmæli eigi síðar en tveimur mánuðum áður en þau taka gildi. Framkvæmdastjórn flugvallar skal færa rök fyrir ákvörðun sinni, að teknu tilliti til sjónarmiða flugvallarnotenda, ef framkvæmdastjórn flugvallar og flugvallarnotendur komast ekki að samkomulagi um fyrirhugaðar breytingar.

3. Aðildarríki skulu sjá til þess að ef ágreiningur ris um ákvörðun sem framkvæmdastjórn flugvallar tekur um flugvallargjöld megi báðir aðilar leita til óháða eftirlitsyfirvaldsins, sem um getur í 11. gr., sem skal rannsaka rökinn fyrir breytingu á gjaldtökukerfinu eða upphæð flugvallargjaldanna.

4. Ef breyting á gjaldtökukerfinu eða upphæð flugvallargjaldanna, sem framkvæmdastjórn flugvallarins ákveður, er lögð fyrir óháða eftirlitsyfirvaldið skal hún ekki taka gildi fyrr en yfirvaldið hefur náð að rannsaka málið. Innan fjögurra vikna frá því að málið er lagt fyrir óháða eftirlitsyfirvaldið skal það taka bráðabirgðaákvörðun um gildistöku breytingarinnar á flugvallargjöldum nema það geti tekið endanlega ákvörðun innan sama frests.

5. Aðildarríki getur ákveðið að beita ekki 3. og 4. mgr. í tengslum við breytingar á upphæð eða samsetningu flugvallargjaldanna á þeim flugvöllum þar sem:

- a) landslög kveða á um að flugvallargjöld eða hámarksupphæð þeirra skuli, í samræmi við skyldubundið verklag, ákveðin eða samþykkt af hálfu óháða eftirlitsyfirvaldsins eða
- b) landslög kveða á um að óháða eftirlitsyfirvaldið rannsaki, að staðaldri eða að beiðni hlutadeigandi aðila, í samræmi við skyldubundið verklag hvort virk samkeppni sé til staðar á slíkum flugvöllum. Ef slík rannsókn sýnir að grundvöllur er fyrir því skulu aðildarríkin ákveða að flugvallargjöldin, eða hámarksupphæð þeirra, verði ákvörðuð eða samþykkt af hálfu óháða eftirlitsyfirvaldsins. Þessi ákvörðun gildir á grundvelli rannsóknar yfirvaldsins eins lengi og nauðsynlegt er.

Verklagsreglurnar, skilyrðin og viðmiðanirnar sem aðildarríkið beitir að því er þessa málsgrein varðar skulu vera viðeigandi, hlutlæg, án mismununar og gagnsæ.

7. gr.

Gagnsæi

1. Aðildarríki skulu sjá til þess að í hvert sinn sem haldnir eru samráðsfundir, sem um getur í 1. mgr. 6. gr., veiti framkvæmdastjórn flugvallar flugvallarnotendum, eða fulltrúum flugvallarnotenda eða fulltrúasamtökum þeirra, upplýsingar um þá þætti sem liggja til grundvallar ákvörðun um gjaldtökukerfi eða upphæð flugvallargjaldanna sem framkvæmdastjórn flugvallar innheimtir á öllum flugvöllum. Upplýsingarnar skulu a.m.k. innihalda eftirfarandi:

- a) skrá yfir ýmsa þjónustu sem veitt er og grunnvirki sem aðgangur fæst að í staðinn fyrir innheimt flugvallargjöld,
- b) aðferðafræðina, sem notuð er til að ákveða flugvallargjöldin,
- c) samsetningu heildarkostnaðar með tilliti til þeirrar aðstöðu og þjónustu sem flugvallargjöldin varða,
- d) tekjurnar af hinum ýmsu gjöldum og heildarkostnað vegna þjónustunnar sem gjöldin ná yfir,
- e) hvers konar fjármögnun aðstöðunnar og þjónustunnar af hálfu opinberra yfirvalda að því er flugvallargjöldin varðar,
- f) spár um stöðu flugvallarins hvað varðar gjöld, aukningu flugumferðar og fyrirhugaðar fjárfestingar,
- g) raunverulega notkun á grunnvirki og búnaði flugvallarins á tilteknu tímabili og

h) áætlaða niðurstöðu hvers konar fyrirhugaðra stærri fjárfestinga með tilliti til áhrifa þeirra á afkastagetu flugvallar.

2. Aðildarríki skulu sjá til þess að fyrir hvern samráðsfund leggi flugvallarnotendur fram upplýsingar fyrir framkvæmdastjórn flugvallar, eins og kveðið er á um í 1. mgr. 6. gr., einkum um eftirfarandi atriði:

- a) spár um flugumferð,
- b) spár um samsetningu flugflotans og áætlaða notkun hans,
- c) þróunarverkefni þeirra fyrir viðkomandi flugvöll og
- d) þarfir þeirra á viðkomandi flugvelli.

3. Með fyrirvara um landslöggjöf skulu upplýsingarnar sem veittar eru á grundvelli þessarar greinar teljast til trúnaðarmála eða viðkvæmra efnahagsmála og þær meðhöndlaðar í samræmi við það. Framkvæmdastjórnir flugvallar, sem eru skráðar í kauphöll, skulu einkum fara að reglum kauphallarinnar.

8. gr.

Ný grunnvirki

Aðildarríki skulu tryggja að framkvæmdastjórn flugvallar hafi samráð við flugvallarnotendur áður en skipulagsáætlanir um ný verkefni á sviði grunnvirkja hafa verið fastsettar.

9. gr.

Gæðastaðlar

1. Til að tryggja hnökralausa og skilvirka starfsemi flugvallar skulu aðildarríki gera nauðsynlegar ráðstafanir til að gera framkvæmdastjórn flugvallarins og fulltrúum flugvallarnotenda eða fulltrúasamtökum þeirra kleift að hefja samningaviðræður í því skyni að gera með sér þjónustusamning með tilliti til gæða þjónustunnar sem veitt er á flugvellinum. Samningaviðræðurnar um gæði þjónustunnar geta farið fram sem hluti af samráðinu sem um getur í 1. mgr. 6. gr.

2. Í slíkum þjónustusamningi skal ákvarða það þjónustustig sem framkvæmdastjórn flugvallarins á að veita með tilliti til raunverulegs gjaldtökukerfis eða upphæðar flugvallargjaldanna og þess þjónustustigs sem flugvallarnotendur eiga rétt á í skiptum fyrir flugvallargjöldin sem þeir greiða.

10. gr.

Aðgreining þjónustu

1. Aðildarríki skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að gera framkvæmdastjórn flugvallarins kleift að hafa gæði og umfang tiltekinnar flugvallarþjónustu, flugstöðvar eða hluta flugstöðvar breytileg í því skyni að veita sérsniðna þjónustu eða

þjónu flugstöð eða hluta af flugstöð til sérstakra nota. Upphæð flugvallargjaldanna getur verið breytileg í samræmi við gæði og umfang slíkrar þjónustu og kostnað vegna hennar eða önnur hlutlæg og gagnsæ rök. Framkvæmdastjórn flugvallar skal vera frjálst að ákveða slík breytileg flugvallargjöld, sbr. þó 3. gr.

2. Aðildarríki skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að gera flugvallarnotanda, sem óskar eftir því að fá sérsniðna þjónustu eða afnot af flugstöð eða hluta af flugstöð til sérstakra nota, kleift að fá aðgang að þessari þjónustu og flugstöð eða hluta af flugstöð.

Ef upp kemur sú staða að fleiri flugvallarnotendur óski eftir að fá aðgang að sérsniðinni þjónustu og/eða að flugstöð eða hluta af flugstöð til sérstakra nota en mögulegt er sökum takmarkaðrar afkastagetu skal aðgangur ákvarðaður á grundvelli viðmiðana sem eru viðeigandi, hlutlægar, gagnsæjar og án mismununar. Framkvæmdastjórn flugvallarins er heimilt að ákvarða þessar viðmiðanir og er aðildarríkjum heimilt að krefjast þess að óháða eftirlitsyfirvaldið samþykki þessar viðmiðanir.

11. gr.

Óháð eftirlitsyfirvald

1. Aðildarríki skulu tilnefna eða koma á fót óháðu yfirvaldi sem starfar sem óháð eftirlitsyfirvald í hverju ríki fyrir sig til að tryggja rétta beitingu ráðstafananna sem hafa verið gerðar í því skyni að fara að þessari tilskipun og til að takast á hendur a.m.k. þau verkefni sem því er úthlutað skv. 6. gr. Slíkt yfirvald getur verið sami aðili og aðildarríki hefur falið að beita viðbótarstjórnvaldsráðstöfununum, sem um getur í 5. mgr. 1. gr., þ.m.t. samþykkt á gjaldtökukerfi og/eða upphæð flugvallargjaldanna, að því tilskildu að yfirvaldið uppfylli kröfur 3. mgr. þessarar greinar.

2. Þessi tilskipun kemur ekki í veg fyrir að óháða eftirlitsyfirvaldið geti falið öðru óháðu eftirlitsyfirvaldi, í samræmi við landslög og undir eftirliti og samkvæmt fullri ábyrgð þess, að koma þessari tilskipun í framkvæmd, að því tilskildu að framkvæmdin fari fram í samræmi við sömu staðla.

3. Aðildarríki skulu ábyrgjast sjálfstæði óháða eftirlitsyfirvaldsins með því að tryggja að það sé lagalega aðgreint frá sérhverri framkvæmdastjórn flugvallar og flugrekendum og að það starfi óháð þeim. Aðildarríki sem viðhalda eignarhaldi á flugvöllum, framkvæmdastjórn flugvallar eða flugrekendum eða yfirráðum yfir framkvæmdastjórn flugvallar eða flugrekendum skulu sjá til þess að starfsemi í tengslum við slíkt eignarhald eða yfirráð sé ekki í höndum óháða eftirlitsyfirvaldsins. Aðildarríkin skulu tryggja að óháða eftirlitsyfirvaldið beiti valdi sínu af öhlutdrægni og á gagnsæjan hátt.

4. Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni um heiti og heimilisfang óháða eftirlitsfirvaldsins, um verkefni þess og ábyrgðarsvið og ráðstafanir sem gerðar eru til að tryggja samræmi við 3. mgr.

5. Aðildarríkjum er heimilt að innleiða fjármögnunaraðferðir fyrir óháða eftirlitsfirvaldið sem geta falið í sér að gjald sé lagt á flugvallarnotendur og framkvæmdastjórnir flugvalla.

6. Aðildarríki skulu sjá til þess, að því er varðar ágreininginn sem um getur í 3. mgr. 6. gr., að gerðar séu ráðstafanir:

- a) til að koma á verklagi til að leysa ágreining milli framkvæmdastjórnar flugvallar og flugvallarnotenda,
- b) til að ákvarða með hvaða skilyrðum megi bera ágreining undir óháða eftirlitsfirvaldið; yfirvaldið skal einkum vísa kærnum frá sem það telur að séu ekki rökstuddar með tilhlýðilegum hætti eða ekki skjalfestar nægilega vel og
- c) til að ákvarða viðmiðanirnar sem nota má til að meta ágreininginn í því skyni að komast að niðurstöðu.

Þessar verklagsreglur, skilyrði og viðmiðanir skulu vera án mismununar, gagnsæjar og hlutlægar.

7. Þegar óháða eftirlitsfirvaldið rannsakar hvort breyting á gjaldtökukerfi eða upphæð flugvallargjalda, eins og fram kemur í 6. gr., sé réttlæt看leg skal það hafa aðgang að nauðsynlegum upplýsingum frá hlutaðeigandi aðilum og skal þess krafist að yfirvaldið hafi samráð við hlutaðeigandi aðila áður en það kemst að niðurstöðu. Með fyrirvara um 4. mgr. 6. gr. skal yfirvaldið birta endanlega ákvörðun eins fljótt og unnt er og a.m.k. innan fjögurra mánaða frá því að málið var lagt fyrir það. Þetta tímabil má lengja um tvo mánuði í sérstökum og tilhlýðilega rökstuddum tilvikum. Ákvarðanir óháða eftirlitsfirvaldsins skulu vera bindandi með fyrirvara um endurskoðun þings eða dómstóla, eftir því sem við á í aðildarríkjunum.

8. Óháða eftirlitsfirvaldið skal birta ársskýrslu um starfsemi sína.

12. gr.

Skýrslugjöf og endurskoðun

1. Eigi síðar en 15. mars 2013 skal framkvæmdastjórnin leggja skýrslu fyrir Evrópuþingið og ráðið um beitingu þessarar tilskipunar, með mati á þeim árangri sem náðst hefur með tilliti til markmiða hennar, svo og, eftir því sem við á, allar viðeigandi tillögur.

2. Aðildarríkin og framkvæmdastjórnin skulu starfa saman við beitingu þessarar tilskipunar einkum að því er varðar söfnun upplýsinga fyrir skýrsluna sem um getur í 1. mgr.

13. gr.

Lögleiðing

1. Aðildarríkin skulu samþykkja nauðsynleg lög og stjórnsýslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari eigi síðar en 15. mars 2011. Þau skulu tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.

Þegar aðildarríkin samþykkja þessar ráðstafanir skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þær eru birtar opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

2. Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni helstu ákvæði úr landslögum sem þau samþykkja um málefni sem tilskipun þessi nær til.

14. gr.

Gildistaka

Tilskipun þessi öðlast gildi daginn eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

15. gr.

Viðtakendur

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Strassborg 11. mars 2009.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

Fyrir hönd ráðsins,

forseti

forseti

H.-G. PÖTTERING

A. VONDRA